

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 56159-12-19 יעקוביאן ואח' נ' מובשוביץ' ואח'

לפני כבוד השופט מוחמד חאג' יחיא

התובע מאיר יעקוביאן
ע"י ב"כ עו"ד ד"ר אייל כהן

נגד

הנתבעים 1. גבי מובשוביץ'
בעצמו
2. לירן אברהם תמר
ע"י ב"כ עו"ד אבי איטח

פסק דין

- 1 מונחת לפני תביעה לפי חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 (להלן: "חוק איסור לשון
2 הרע" או "החוק") בגין שלושה פרסומים שפרסמו שני הנתבעים בהיותם סטודנטים
3 במכללה בה שימש התובע כמרצה שלהם (להלן: "המכללה") בשנת הלימודים 2016-
4 2015. מדובר במקרה שבו מערכת היחסים בין המרצה לסטודנטים שלו עלו על שרטון
5 על רקע מקצועי.
6
7 בתחילת ההליך עתר התובע בתביעתו לפסיקת פיצוי בסך 400,000 ₪ בגין מספר רב של
8 פרסומים אשר לגישתו מהווים לשון הרע. לטענתו, פרסומים אלה בוצעו על-ידי שני
9 הנתבעים ו-3 סטודנטים נוספים במסגרת קבוצת הוואצ-אפ הכיתתית (להלן: "הקבוצה")
10 שמנתה כ-20 סטודנטים. התובע אינו חבר באותה קבוצה.
11
12 בישיבת קדם-משפט מיום 13.6.2021 סוכם בין הצדדים כי התביעה נגד שלושת הנתבעים
13 הנוספים תידחה ללא צו להוצאות, כך גם ביחס לתביעה שכנגד אשר הגיש אחד מהם.
14 ביחס לשני הנתבעים שנותרו, לאחר שהוגשו ראיות הצדדים, הוסכם בישיבת קדם-משפט
15 מיום 2.12.2021 כי התביעה תצומצם ל-3 פרסומים בלבד ובית המשפט יכריע בטענות
16 הצדדים לאחר הגשת סיכומיהם ללא הצורך בשמיעת עדים.
17

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 56159-12-19 יעקוביאן ואח' נ' מובשוביץ' ואח'

1 שלושת הפרסומים מושא הדין ואשר עצם פרסומם אינו במחלוקת, הם אלה: (4)

2

3 (א) ביום 13.12.2015, במסגרת חליפת מסרונים בקבוצה, כתב הנתבע 1 "דודה של מאיר
4 בגבס" (להלן: "הפרסום הראשון").

5

6 (ב) במסרון אחר מיום 22.12.2015, כתב הנתבע 2 "חחח הוא (הכוונה לתובע – ההוספה
7 שלי מ.ח.י) דוחה בשבוע כי הוא עדיין לא מצא ממי לגנוב מצגות" (להלן:
8 "הפרסום השני").

9

10 (ג) באחד המסרונים במהלך אותה שנת לימודים 2015-2016, כינה הנתבע 2 את התובע
11 "מאיר ביצת חמין" (להלן: "הפרסום השלישי"). זה המקום לציין כי עותק הפרסום
12 לא צורף לכתב התביעה או לתצהיר התובע ואולם הנתבע 2 אישר את עצם הפרסום.

13

14

תמצית טענות הצדדים

15

16 (5) התובע טוען, בין השאר ובעיקר, כי הוא בעל השכלה אקדמית והכשרה מקצועית רחבה
17 בתחומי מדעי המחשב, הנדסת החשמל, פיזיקה ואלקטרוניקה. הוא מצטיין וזכה בפרסים
18 וגם בהמלצות רבות על רקע כישוריו האמורים. בשנת הלימודים 2015-2016 הוא החל
19 לעבוד במכללה. בתוך כך, הוא שימש כראש מחלקה ומרצה. שאיפתו הייתה לתקופת
20 עבודה לטווח ארוך. ברם, עם תחילת השנה ולאחר שלא נעתר לבקשות של סטודנטים
21 לריכוך בדרישות החומר הנלמד, הם החלו במסע שיטתי להכפשתו, אשר הוביל לפיטוריו
22 מהמכללה. מסע זה כלל פגיעה קשה בשמו הטוב, הטלת חרם עליו, ריבוי תלונות מצדם
23 נגדו להנהלת המכללה עד כדי ש"נשפך דמו" (ראו דברי פתיח בכתב סיכומיו).

24

25 (6) אשר לפרסום הראשון, טוען התובע כי יש בו מסר ואיום פיזי כלפי בני משפחתו.
26 אשר לפרסום השני, טוען התובע כי יש בו כדי לפגוע בשמו הטוב וביושרה המקצועית
27 שלו מאחר והוא מציג אותו בפני הסטודנטים שלו כגנוב מצגות. בהקשר זה, הגנת הנתבע
28 2 המבוססת על טענת אמת דיברתי, מהווה הרחבת חזית אסורה. אשר לפרסום השלישי,
29 טוען התובע כי הפרסום שם אותו ללעג ולקלס גזעני על רקע היותו אדם דתי, חובש כיפה,

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 56159-12-19 יעקוביאן ואח' נ' מובשוביץ' ואח'

- 1 ממוצא מזרחי וכן לועג על מראהו החיצוני, בפרט "על צבע עורו ועל התקרחות ראשו
2 בצורת אליפסה בצבע עור חום" (ראו סעיף א' בכתב סיכומיו), כל זאת בזיקה של ביצת
3 החמין למסורת, וגם לצורה שלה ולצבעה. התובע עותר לפסיקת פיצוי ברף המרבי של
4 כפל הפיצוי הקבוע בחוק נוכח הפגיעה הקשה בו נפשית ותדמיתית.
5
- 6 הנתבע 1 טוען מנגד, בין השאר ובעיקר, כי יש לדחות את התביעה נגדו. מדובר (7
7 בהתכתבות בקבוצה מצומצמת והתובע לא היה מכותב בה. הוא נעזר באחד הסטודנטים
8 שהדליף לו את ההתכתבות, אך אותו סטודנט גם לא חסך במסרוני תקיפים נגדו. הנתבע
9 1 גורס כי לאחר שהחל ללמוד במכללה הוא התרשם כי בהשוואה למקצועות אחרים
10 ולמוסדות לימוד אחרים, התובע הוא "מרצה לא טוב וזאת בלשון המעטה" (סעיף 3
11 בסיכומים). הנתבע 1 פנה להנהלת המכללה בנדון ובתוך כך גם נמנע מלגשת לבחינה
12 שקיים התובע. במפגש בין האחרון לבין סטודנטים אחרים שגם הם נמנעו מלגשת
13 לבחינה, הוא התבטא בכך כי מי שילך נגדו "ראש בראש" כי אז "החיים שלו יהיו
14 גמורים" (סעיף 5 בסיכומים). אשר לפרסום המיוחס לו (הפרסום הראשון), הנתבע 1 אינו
15 מכחיש את הפרסום אך טוען כי מדובר בביטוי סלנג, סוג של קללת רחוב והוא חסר
16 משמעות. הביטוי אינו מהווה איום כלשהו ולא לשון הרע.
17
- 18 הנתבע 2 (הנתבע 5 לפני מחיקת שמות יתר הנתבעים מההליך) אף הוא טוען מנגד, בין (8
19 השאר בעיקר, כי יש לדחות את התביעה נגדו. הנתבע 2 למד במכללה רק חודשיים ולא
20 היה שבע רצון מתפקוד התובע שהביא לשיח לא מכבד ופוגעני כלפי הסטודנטים. על
21 רקע המכלול, התובע ביקש לקיים בחינה אך זו הייתה זכותם של הסטודנטים שלא
22 להשתתף בה. עקב זאת, הוא התבטא בצורה חריפה נגד אותם סטודנטים מחרימים. בין
23 היתר הוא אמר: "כל ההודעות ששולחים לרות גם הכל אני רואה. מי שילך איתי ראש
24 בראש ילך איתי עד הסוף והחיים שלו יהיו גמורים"; "אז תקח את הכסף שלך ותנגב
25 אותו איפה אתה יודע...". ועוד. התובע הגפיה את להבות השיח בין הניצים. אשר לפרסום
26 השני, טוען הנתבע 2 כי התובע היה מרבה להשתמש במצגות של אחרים במרשתת. טענה
27 זו הועלתה גם על-ידי הנתבע 1 ולכן לא מדובר בהרחבת חזית. בכל אופן, מדובר באמת
28 ובהבעת דעה. אשר לפרסום השלישי, טוען הנתבע 2 כי לא מדובר בלשון הרע. הנתבע 2
29 עצמו ממוצא כורדי ולו התובע היה מודיע אז שהוא נפגע מהתבטאות זו, הנתבע 2 היה

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 56159-12-19 יעקוביאן ואח' נ' מובשוניץ' ואח'

1 מתנצל. בכל מקרה, הדברים נאמרו בתום לב וכינינו חיבה מאחר ומאכל החמין הוא
2 אהוד ואהוב.

3

4

דיון והכרעה

5

6 לאחר שבחנתי את חומר הראיות ונתתי את דעתי למכלול טענות הצדדים, הגעתי לכלל (9)
7 דעה כי דין התביעה בגין הפרסומים הראשון והשני להידחות. דין התביעה ביחס לפרסום
8 השלישי להתקבל. אנמק.

9

10 לפי סעיף 1 בחוק: "לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול – (1) להשפיל אדם בעיני (10)
11 הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם; (2) לבזות אדם בשל מעשים,
12 התנהגות או תכונות המיוחדים לו; (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם
13 משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו; (4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו,
14 דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו המינית או מוגבלותו;..."

15

16 לפי סעיף 2 בחוק: "(א) פרסום, לענין לשון הרע - בין בעל פה ובין בכתב או בדפוס, (11)
17 לרבות ציור, דמות, תנועה, צליל וכל אמצעי אחר. (ב) רואים כפרסום לשון הרע, בלי
18 למעט מדרכי פרסום אחרות - (1) אם היתה מיועדת לאדם זולת הנפגע והגיעה לאותו
19 אדם או לאדם אחר זולת הנפגע; (2) אם היתה בכתב והכתב עשוי היה, לפי הנסיבות,
20 להגיע לאדם זולת הנפגע."

21

22 הפרסומים במקרה לפנינו לא נעשו בדרכים המסורתיות אלא באמצעות יישמון הואצ- (12)
23 אפ. מדובר ב"אמצעי אחר" כלשון סעיף 2(א) בחוק (ראו והשוו: רע"א 1239/19 שאול
24 נ' חברת ניידלי תקשורת בע"מ (8.1.2020); רע"א 1688/18 סרנה נ' נתניהו
25 ((15.4.2018)).

26

27 אמת המידה לפיה נבחן אם מדובר בפרסום שיש בו לשון הרע, היא כפי שנקבע בפסיקה (13)
28 המנחה בע"א 740/86 תומרקין נ' העצני, פ"ד מג(2) 333, 337 (1989):

29

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 56159-12-19 יעקוביאן ואח' נ' מובשוביץ' ואח'

1 "השאלה העיקרית והמרכזית בערעור זה היא, מהי המשמעות של הדברים
2 שפורסמו בעיני הקורא הסביר והרגיל. ההלכה היא, שאין חשיבות לשאלה
3 מה הייתה כוונתו של המפרסם מחד גיסא, ואין חשיבות לשאלה כיצד
4 הבין את הדברים בפועל מי שקרא את הדברים מאידך גיסא. המבחן
5 הקובע הוא, מהי, לדעת השופט היושב בדין, המשמעות, שקורא סביר
6 היה מייחס למלים..."

7 (ההדגשה אינה במקור)

8

9 ראו גם: רע"א 10520/03 בן גביר נ' דנקנר (12.11.2006); רע"א 7830/06 חטר-ישי נ'

10 גילת (2.3.2011); רע"א 8685/12 גואנמה נ' כל אלערב בע"מ (24.2.2013).

11

12

הפרסום הראשון

13

14 (14) "דודה של מאיר בגבס": לאחר שנתתי את דעתי לטענות הצדדים, לא מצאתי במשפט

15 זה כל משמעות. בסיכומיו הסביר הנתבע 1 כי מדובר בביטוי שכל אדם יכול לפרשו

16 כראות עיניו. במועד הספציפי, כוונתו הייתה "לאיזה באסה עם מאיר" נוכח תסכול

17 שנגרם לו (למפרסם) עקב ביטול מפתיע של יום לימודים.

18

19 (15) לא אסתיר, ביטוי זה או דומיו אינם מוכרים לי אף לא ברמת הסלנג וגם אינו מובן די-

20 הצורך. להתרשמותי, לכל היותר, כטענת הנתבע 1, מדובר בסלנג רחוב. החשוב לעניינינו,

21 לא מצאתי בו מסר מאיים כלשהו או מעליב. מה גם שלא הוכחה כל זיקה – קרובה או

22 רחוקה – בין הנתבע 1 לבין דודתו של התובע או לבן משפחה אחר שלו. כאמור, מדובר

23 במשפט חסר משמעות. מכאן, טענת התובע לפיה הותר דמו (סעיף ג' בכתב סיכומיו) –

24 דומה שהיא טענה מופרזת ומרחיקת לכת, זאת בלשון המעטה.

25

26

הפרסום השני

27

28 (16) "חחח הוא דוחה בשבוע כי הוא עדיין לא מצא ממי לגנוב מצגות": גם כאן לא מצאתי

29 במשפט זה בנסיבותיו פרסום לשון הרע. תחילה ביחס לטענת הרחבת חזית שהעלה

30 התובע, אין בידי לקבלה. מלבד זאת שהנתבע 1 התייחס לנושא זה כבר בסעיף 15 (עמוד

31 5) בכתב הגנתו, אלא שגם – וזה העיקר – הנתבע 2 עצמו התייחס לכך בכתב הגנתו

32 (סעיף 6 בעמוד 3).

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 56159-12-19 יעקוביאן ואח' נ' מובשוביץ' ואח'

- 1
- 2 לגופו של עניין, ייחוס כינוי "גנב" לפלוני, ככלל, יש בו לשון הרע, לעתים במדרג הגבוה (17
- 3 של החומרה) (למשל: כאשר הייחוס למושא הפרסום הוא ביצוע גניבה של ממש) ולעתים
- 4 ברף הנמוך של החומרה (למשל: כאשר מדובר בפרשנות של עובדות) (ראו והשוו: ע"א
- 5 (המחוזי מרכז) 44718-05-17 אשכנזי נ' הדס (30.7.2017); ת.א. (שלום הרצ') 48876-
- 6 03-17 סייג נ' אברהם (24.10.2018); ת.א. (שלום רשל"צ) 6145-07-15 ליאני נ' כהן
- 7 (27.8.2018)).
- 8
- 9 לצד זאת, ברי שכל מקרה נבחן לגופו ולפי נסיבותיו, כך שלעתים כינוי כאמור נותר בגדר
- 10 דברי גידופים שלא עולים כדי לשון הרע (ראו והשוו: ת.א. (שלום אש') 33479-03-14
- 11 סגרון נ' כאן השבוע בדימונה (14.6.2016); ת.א. (שלום פ"ת) 47628-10-18 בלק נ' רז
- 12 (1.9.2022)), או אף חוסה תחת הזכות לחופש ביטוי (ראו והשוו: ע"א (המחוזי נצ')
- 13 5829-06-17 בהט נ' דגן (16.11.2017). יצוין כי ערעור על פסק דין זה נדחה בבית
- 14 המשפט העליון: רע"א 9647-17 בהט נ' דגן (31.12.2017)).
- 15
- 16 בעניין בהט לעיל (שניתן בבית המשפט המחוזי) נקבע בין היתר: "את האמירה "גנב"
- 17 יש לבחון על רקע הנסיבות וההקשר בו היא נאמרה" (פסקה 11). בהחלטת בית המשפט
- 18 העליון שניתנה באותו עניין, נקבע כהאי לישנא: "ככלל, התבטאות איננה נאמרת בחלל
- 19 ריק במנותק מהקשר הנסיבות (ראו: רע"א 10520/03 בן גביר נ' דנקנר, פסקה 39
- 20 (12.11.2006)). לפיכך, נקבע כי יש לפרש את ההתבטאות "באופן אובייקטיבי,
- 21 בהתאם לנסיבות החיצוניות וללשון המשתמעת" (ע"א 4534/02 רשת שוקן בע"מ נ'
- 22 הרציקוביץ', פ"ד נח(3) 558, 568 (2004)). על כן, צדק בית המשפט המחוזי עת בחן
- 23 את האמירה הנדונה על פי אמת מידה אובייקטיבית ובהקשר של מכלול הנסיבות בהן
- 24 היא נאמרה".
- 25
- 26 במקרה לפנינו, מוטב היה לוי היה הנתבע 2 מתנסח במסרון האמור באופן מתון ומכבד (18
- 27 יותר כלפי התובע גם אם הוא מביע את דעתו ויש בפיו ביקורת כלפי המרצה שלו (סעיף
- 28 ה' בעמוד 7 בסיכומי הנתבע). ואולם, לא מצאתי בהתנסחותו האמורה משום לשון הרע.
- 29 כפי שניתן להתרשם, מדובר בהתבטאות במסגרת קבוצה מכותבים קטנה ובאה כספיח או
- 30 כתגובה להתכתבות קודמת. הנתבע 2 תיאר בתצהירו (סעיף 14) כי הוא חש תסכול מכך

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 56159-12-19 יעקוביאן ואח' נ' מובשוביץ' ואח'

1 שהתובע השתמש במצגות שאינן שלו, דבר שהקשה על הבנת החומר הנלמד. מכל מקום,
2 מעיון בנוסח המשפט ניתן להיווכח שמדובר במשפט אשר מתחיל בגיחוך ולא נראה
3 שהוא מצביע על רצינות של ממש ביחס להמשך תוכנו. יושם אל לב כי כבר בתגובה
4 העוקבת (מיד) לפרסום זה, אחד הסטודנטים אף הוא גיחך במסרון ששלח ובסגנונו:
5 "חחחחחחחחח"; ללמדך על הַלֵךְ השיח – המתברח במידת מה – בין המכותבים.
6

7 יותר מזה, הנתבע 2 צירף לראיותיו דוגמאות למצגות שהעביר התובע כאשר חלק (19)
8 מהחומר שבהן דומה או זהה לחומרים שקיימים במרשתת. בהגנתו טען הנתבע 2 כי הציג
9 התובע בהרצאותיו סרטוני "יוטיוב" וכן מצגות הנושאות חתימות מרצים אחרים" (סעיף
10 6). כפי שניתן להתרשם, הנתבע 2, ביקש להביע את דעתו וביקורתו אודות המרצה שלו
11 בהתבסס על הנתון האמור. כזכור, בהליך דנן לא התקיימו דיוני הוכחות. על כן, לא היה
12 ניתן לברר עובדתית – וממילא אינני קובע – כי התובע עשה שימוש במצגות של אחרים
13 ללא רשותם, וגם אינני קובע שהגנת הנתבע 2 "אמת דיברתי" (לפי סעיף 14 בחוק)
14 מבוססת כדבעי. לצד זאת, גם בהתקיים המסקנה האמורה, לא נראה בעיניי שהתנסחות
15 הנתבע 2 חורגת מהבעת דעה (לפי סעיף 15 בחוק) לא לגיטימית והחורגת מחופש
16 הביטוי, זאת – בשים לב למעטפת הכללית של מערכת היחסים מרצה-סטודנט במוסד
17 אקדמי; בשים לב קונקרטית להקשר הכולל ורקע הדברים לפיהם עלתה מערכת היחסים
18 בין התובע לתלמידיו על שרטון ולחריפות השיח שהיה ביניהם; ובכלל, בשים לב לדמיון
19 או זהות בין מצגות שהועברו על-ידי התובע לאלו שבמרשתת ופרשנות הנתבע 2 למצב
20 דברים זה.

21
22 בהינתן המכלול, לא נראה בנסיבות העניין כי פרסום זה מגיע כדי לשון הרע. אכן, הקו (20)
23 המפריד בין הרף הגבולי של הביטוי כמגדף או הבעת דעה לבין לשון רע, הוא דק מאוד.
24 כך שגם אם שגיתי חלילה במסקנתי לעיל, הרי בנסיבותיו, מדובר בלשון הרע ברף נמוך
25 במדרג החומרה.

הפרסום השלישי

26
27
28
29 "מאיר ביצת חמין": לאחר שנתתי את דעתי לטענות הצדדים בנדון, הגעתי לכלל דעה (21)
30 כי דין התביעה בחלק זה להתקבל. לצד זאת אעיר כבר, כי בתביעתו ובתצהירו הצביע

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 56159-12-19 יעקוביאן ואח' נ' מובשוניץ' ואח'

1 התובע על הזיקה האפשרית – כך להבנתו – בין התיאור לבין הדתיות, המסורתיות,
2 מוצאו וצבע עורו. ואולם, רק בסיכומיו, לראשונה, העלה התובע את הטענה לפיה הזיקה
3 רלבנטית גם למראהו החיצוני, ובפרט, צורת ראשו והתקרחותו. בנדון לא הועלתה טענה
4 מצד הנתבע בדבר הרחבת חזית.

5
6 כך או כך, ביצת חמין, כפי שעולה מטענות הצדדים, היא חלק מאחד המאכלים (22)
7 המסורתיים ביהדות. מדובר בביצה מבושלת עם התבשיל שלה ולכן היא סופגת את צבע
8 התבשיל שלרוב הוא חום או שחום.

9
10 הפכתי והפכתי, לא מצאתי כל זיקה עניינית אפשרית בין פינוי התובע ודימויו לביצת (23)
11 חמין לבין תפקידו או תפקודו המקצועיים כמרצה. לא הונח לפניי כל הסבר מניח את
12 הדעת מטעם הנתבע 2 בנדון, זולת טענתו לפיה מדובר בכינוי חיבה וכי הדברים נאמרו
13 בתום לב. ברם, הנסיבות סביב מערכת היחסים בין הצדדים, כפי שהועלו על-ידי הנתבע
14 2 עצמו – אינן מלמדות כי הדברים נאמרו מתוך חיבה לתובע, בלשון המעטה. הנתבע 2
15 עצמו ציין כי עזב את המכללה רק לאחר חודשיים לימודים על רקע הסכסוך מול המרצה
16 (סעיף א בעמוד 7 בסיכומיו). לסטודנטים הייתה טרוניה חריפה כלפי התובע בנוגע
17 לתפקודו. הדבר בא לידי ביטוי בטענותיהם התדירות שהעבירו להנהלת המכללה וגם
18 במחאה שלהם והחרמת המבחן שקיים התובע. מכאן, אף לא מצאתי מקום לקבל את
19 טענת הנתבע 2 לפיה הדברים נאמרו בתום לב.

20
21 לאור זאת, להתרשמותי, יש ממש בטענת התובע לפיה דימויו כאמור נועד אך ובלבד (24)
22 ללעוג לו בפני הסטודנטים, ותו לא. עוד להתרשמותי, הלעג מופנה דווקא כלפי צבע עורו
23 יותר מאשר מוצאו או עובדת היותו אדם דתי.

24
25 הנתבע 2 מלין על כך שתביעת התובע "מונעת ממניעים של גזענות" עת פונה בטיעונו (25)
26 את כיתת הנתבעים ככיתת "אשכנזים" או קבוצה "ליברלית, ניאו אשכנזי" (ראו לדוגמה
27 סעיף 5(א) בתצהירו). ובכן, מוטב היה לו השיח בין הצדדים לא היה מגיע למישור זה.
28 ואולם, לא מצאתי כי התובע התבטא באופן האמור מתוך מטרה לפגוע, אלא על מנת
29 להסביר כי השימוש שעשה הנתבע 2 עת כינה אותו "ביצת חמין" הוא ביקש (כך להבנת
30 התובע), להציגו כאדם "פרימיטיבי שאינו ראוי להיות מרצה וראש מחלקה בכיתת

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 56159-12-19 יעקוביאן ואח' נ' מובשוביץ' ואח'

1 "אשכנזים"...". בשולי הדברים אעיר, כי מסתבר שגם הבנת התובע בנדון יש לקבל
 2 בהסתייגות, שכן בניגוד להכללה הגורפת לסיווג העדתי של הסטודנטים, לפי טענת
 3 הנתבע 2, חלק מהתלמידים כולל הוא עצמו, משפחותיהם אינן ממוצא מערבי, ולאחר
 4 שעיינתי במכתבי תלמידיו של התובע אשר צירף לראיותיו, עולה גם שחלק מהתלמידים
 5 הם סטודנטים ערבים.

6
7

הנזק

8

9 חוק איסור לשון הרע מעגן מסלול פיצוי סטטוטורי ללא הוכחת נזק, זאת לצד מסלול (26
 10 נזיקי שכרוך בהוכחת הנזק. נפגע אינו זכאי לפיצוי בשני המסלולים יחדיו (ע"א 7426/14
 11 פלוני נ' דניאל (14.3.2016)). לעניין המסלול הסטטוטורי, לפי הוראת סעיף 7א(ב)
 12 בחוק, במשפט בשל עוולה אזרחית רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע
 13 פיצוי שלא יעלה על 50,000 ₪, ללא הוכחת נזק כאמור. לפי הוראת סעיף 7א(ג), אם
 14 הוכח כי לשון הרע פורסמה בכוונה לפגוע, רשאי בית המשפט להעמיד את גובה הפיצוי
 15 על סך 100,000 ₪, וגם זאת ללא הוכחת נזק. סעיף 19 בחוק מורה כי בבואו לפסוק
 16 פיצויים, רשאי בית המשפט להתחשב לטובת הנתבע במספר שיקולים המנויים בו.

17

18 לפסיקת הפיצוי בגין הפגיעה בשם הטוב ישנן שלוש תכליות: תרופתית, חינוכית- (27
 19 הרתעתית וגם תכלית ענישתית כאשר הפרסום נעשה בכוונה של המפרסם ומתוך רצון
 20 לפגוע (ע"א 89/04 נודלמן נ' שרנסקי (4.8.2008); ע"א 6903/12 Canwest Global
 21 Communications Corp נ' עזר, פסקה 58 (22.7.2015)). בבואו של בית המשפט לפסוק
 22 כאמור נשקלים על-ידו בין השאר: טיב הפרסום, אופי הפגיעה בעקבותיה הפרסום
 23 ונסיבותיה, אמינות הפרסום ומידת חומרתו, ההשפלה והכאב וסבל מנת חלקו של הנפגע,
 24 מעמדם של הפוגע והנפגע, תפוצת הפרסום, התנהגות הפוגע והתנהגות הנפגע (ראו
 25 והשוו: ע"א 552/73 רחנבלום נ' כץ, פ"ד ל(1) 589 (1975); ע"א 802/87 נוף נ' אבנרי,
 26 פ"ד מה(2) 489 (1991); רע"א 4740/00 אמר נ' יוסף, פ"ד נה(5) 510 (2001); ע"א
 27 (המחוזי י-ם) 13661-10-12 באדר נ' בנימין (27.3.2013)). בכל מקרה, יש להקפיד על
 28 הלימה נאותה בין חומרת הפגיעה שבהפרת החוק לבין גובה הפיצוי הנפסק (רע"א
 29 3614/97 יצחק נ' חברת החדשות הישראלית בע"מ, פ"ד נג(1) 26 (1998)).

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 56159-12-19 יעקוביאן ואח' נ' מובשוביץ' ואח'

1

2 משם לכאן. בנסיבות ההליך, עיקר נזקו של התובע הוא לא ממוני. נזק זה מחושב על דרך (28)
3 האומדן ועל הערכה של בית המשפט (רע"א 3832/11 פישביין נ' בומברך (18.1.2012)).

4

5 תחילה לעניין טענת התובע בדבר הזיקה שבין פיטוריו מהמכללה לבין פרסומים כאלה (29)
6 ואחרים מושא התביעה, לא מצאתי כל בסיס ולא נראה כי זה סביר. אחד הנתבעים
7 הנוספים שצורפו לתביעה המקורית, הגיש ביום 10.5.2020 בקשה לסילוק התביעה נגדו
8 על הסף. בין השאר, הוא צירף לה את תביעת העבודה שהגיש התובע נגד המכללה וכן
9 צירף את כתב ההגנה שהגישה. מעיון במסמך זה עולה כי המכללה הציגה טענות ישירות
10 לעניין תפקודו המקצועי של התובע. כמובן, הליך זה שלפניי אינו דן בסוגיות ההעסקה
11 של התובע במכללה ובית המשפט זה אינו מביע כל עמדה בנדון. לא ברור מה עלה בגורל
12 טענות הצדדים באותו הליך, אך ברי שהפולמוס האמור מקומו להתברר בערכאה
13 המתאימה.

14

15 אשר לגובה הנזק, נלקחו בחשבון העובדות הבאות, בין לקולא בין לחומרא: ראשית – (30)
16 מידת הפגיעה שבפרסום ומעמדו של התובע במכללה כראש מחלקה. מדובר בפרסום
17 פוגעני ומעליב שמביא את התובע ללעג. שנית – ומנגד, נתתי את דעתי למידת החשיפה
18 המצומצמת של הפרסום. מדובר בקבוצה שמונה כ-20 איש בלבד. לא הייתה מחזוריות
19 של פרסום זה. שלישית – חלוף התקופה מאז ועד הגשת התביעה (קרוב ל-4 שנים), וכן
20 מאז ועד היום. רביעית – תרומת התובע להערכת האווירה בינו לבין הסטודנטים, כפי
21 שניתן להבין מראיות הנתבעים, ואשר מקורן התבטאויות שלו כפי שהוקלט. כך למשל:
22 "אז תיקח את הכסף שלך ותנגב אותו איפה אתה יודע..."; "אני דיקטטור במחלקה
23 שלי... ועוד. בשקלול של המכלול, מדובר בנזק לא ממוני בעוצמה נמוכה ולכן מעמיד
24 את גובה הפיצוי על סך 2,000 ₪.

25

26

27

28 התביעה נגד הנתבע 1 נדחית. התובע יישא בהוצאות הנתבע 1 בסך 1,000 ₪. (31)

סיכום

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 56159-12-19 יעקוביאן ואח' נ' מובשוביץ' ואח'

1 (32) התביעה נגד הנתבע 2 מתקבלת באופן חלקי. הנתבע 2 ישלם לתובע סך 2,500 ₪. הנתבע
2 יישא בהוצאות התובע ובשכר טרחת עורך-דין בסך כולל 2,000 ₪.

3

4 (33) כל הסכומים האמורים ישולמו תוך 30 יום, שאם לאן כן, הם יישאו הפרשי הצמדה וריבית
5 ממועד פסק הדין ועד מועד ביצוע התשלום בפועל.

6

7

זכות ערעור כקבוע בחוק.

8

9

המזכירות – להודיע לצדדים בדבר מתן פסק הדין ולהמציא להם אותו הדין בהתאם.

10

11

12

ניתן היום, כ"ג תשרי תשפ"ג, 18 אוקטובר 2022, בהעדר הצדדים.

13

מוחמד חאגי יחיא, שופט

14

15

